

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา

Evaluation of Practicum Graduate Diploma in Teacher Profession Curriculum (New Curriculum, 2561 B.E.) of Nakornrachasima College

รศ.ดร.กรองทิพย์ นาควิเชตร

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

ดร.ภัทรฤทัย ลุนสำโรง

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

ผศ.ดร.กฤษฎา วัฒนศักดิ์

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

ดร.วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

บุญลือ มีเงิน

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

ดร.ชุตินา พรหมผุย

* คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ดร.วดาภรณ์ พูลผลอำนวย

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Assoc.Prof.Dr.Krongtip Nakvichet

* Faculty of Education, Nakhonratchasima College

Dr.Patruthai Lunsomrong

* Faculty of Education, Nakhonratchasima College

Asst.Prof.Dr.Krisda Watanasak

* Faculty of Education, Nakhonratchasima College

Dr.Wiralphat Wongwatkasem

* Faculty of Education, Nakhonratchasima College

Boonlue Meengen

* Faculty of Education, Nakhonratchasima College

Dr.Chutima Prompour

Faculty of Education, Vongchavalitkul University

Dr.Wadaporn Poolpholamnoey

* Faculty of Education, Nakhonratchasima College

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 8 สิงหาคม 2565

* แก้ไข 8 กันยายน 2565

* ตอบรับบทความ 20 กันยายน 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อ 1) ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต และ 2) แสวงหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา โดยใช้แบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลซึ่งรวบรวมในช่วงเดือนธันวาคม 2565 เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ (1) นักศึกษาจำนวน 86 คน (2) อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 11 คน (3) อาจารย์ผู้สอน จำนวน 15 คน (4) ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 67 คน รวม 179 คน ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ผลการประเมินหลักสูตร ปรากฏว่า 1) ด้านบริบท มีความเหมาะสม ระดับมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์ และเนื้อหาหลักสูตร สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมาและคณะศึกษาศาสตร์ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต 2) ด้านปัจจัยนำเข้า มีความเหมาะสมระดับ มากที่สุด คือ ผู้เข้าศึกษามีคุณวุฒิและคุณสมบัติ เฉพาะ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์ของคุรุสภา อาจารย์มีคุณสมบัติเหมาะสม การจัดการศึกษาและจำนวนหน่วยกิตเหมาะสม 3) ด้านกระบวนการ มีการดำเนินงานเหมาะสม และมีการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดทำทรัพยากรการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล 4)หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยนครราชสีมาด้านผลผลิต มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษามีผลการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

กรองทิพย์ นาควิเชตร, ภัทรฤทัย ลุนสำโรง, กฤษฎา วัฒนศักดิ์, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม, บุญลือ มีเงิน,
ชุตินา พรหมมุข และวตารณ พูลผลอำนวย

2. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร ครอบคลุมถึงการปรับปรุงจุดประสงค์ของการผลิตครูให้สอดคล้องนโยบายระดับชาติฉบับปัจจุบัน เน้นการพัฒนาครูนวัตกรรม ที่มีจิตวิญญาณความเป็นครู โดยจัดอาจารย์ผู้สอน และผู้นิเทศก์การฝึกปฏิบัติที่เหมาะสม จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และช่องทางการสื่อสาร รวมทั้งมุ่งผลผลิตนักศึกษาให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้

คำสำคัญ:

1. การประเมินผลหลักสูตร
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู
วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

The purposes of this study were 1) to evaluate the Graduate Diploma Program in Teacher Profession (New Program, 2561 B.E.) of Nakornrachasima College, and 2) to acquire suggestion from the stakeholders on the development of the Program. The study comprised 4 factors : context, input, process and product. To accomplish the objectives, a set of questionnaire was applied for collecting data in December 2564 B.E., consisted of 86 students, 11 fulltime lecturers, 15 lecturers and 67 graduate users, totally 179 respondents. The results of study were as follows:

1. The evaluation results of the Graduate Diploma program were: 1) The contexts were at a very high suitable level; objectives and contents of the program were corresponding to all national, college and faculty's policies and also corresponding to the graduate users' needs. 2) The input were at a very high suitable level: learner feature, lecturers' skill and attribute, and educational planning. 3) The process were at a high suitable level: program administration, educational resource management and learning and evaluating. 4) The product were at a very high suitable level ; graduate teacher's characteristic including learning and teaching skills.

กรองทิพย์ นาควิเชตร, ภัทรฤทัย ลุนสำโรง, กฤษฎา วัฒนศักดิ์, วิรัชพัชร วงศ์วัฒนเกษม, บุญลือ มีเงิน,
ชุตินา พรหมผุย และวตารณ พูลผลอำนวย

2. Suggestion for the development of the program included the modification of the program objectives to be corresponded to the new national education policy which focusing on innovative graduate teacher with mora constructing, providing good lecturers and supervisors, managing efficiently both teaching – learning and practicing with students’ participation, Improving media and communication channel, and improving students’ abilities on using technology for teaching and learning.

Keywords: 1. Program Evaluation
2. Graduate Diploma in Teacher Profession
Program of Nakornrachasima College

บทนำ

การผลิตครูอย่างมีคุณภาพเป็นภารกิจสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา ดำเนินการตามยุคสมัย และสอดคล้องกับมาตรฐานการผลิต ทั้งด้านความรู้และประสบการณ์ การปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน การปฏิบัติหน้าที่ครูและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (ราชกิจจานุเบกษา, 2563:18) ดำเนินการอย่างจริงจัง พัฒนาครูให้มีทักษะการสร้างนวัตกรรม เป็นนักคิด วิเคราะห์ วิจัย ควบคู่กับฝึกประสบการณ์การเป็นครู (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ในไพฑูรย์ สินลารัตน์ และนักรบ หมี่แสน, 2560: 1-14) เพราะครูเป็นบุคคลสำคัญในการสร้าง “คน” อันเชื่อมโยงโดยตรงกับการพัฒนาประเทศ (สุชีวีร์ สุวรรณสวัสดิ์, 2562:บรรยาย) การผลิตครูจึงจำเป็นต้องมีหลักสูตรที่เหมาะสมและมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุก 5 ปี (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2548:17) เพื่อพัฒนาครูยุคใหม่ ที่มีพลังความรู้ ความสามารถในการเป็นครู มีความสุขในการเป็นครู สามารถสร้างคนไทยสู่สากล (มารุต พัฒนาผล, 2565:บรรยาย) โดยปรับเปลี่ยนทั้งเป้าหมายและกระบวนการผลิตครูในองค์ประกอบต่างๆ และบูรณาการทุกมิติในการผลิตครูให้สอดคล้องนโยบายที่เป็นปัจจุบันควบคู่กัน

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา ดำเนินงานผลิตครูมาแล้วระยะหนึ่งตามนโยบายที่คุรุสภากำหนด ควบคู่กับพัฒนาอัตลักษณ์ของครูให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของวิทยาลัยนครราชสีมา “บัณฑิตนักปฏิบัติและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์” และอัตลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ “บัณฑิตนักปฏิบัติที่มีคุณธรรมจริยธรรมและจิตสาธารณะ” ตามบริบทที่เป็นปัจจุบัน เมื่อเข้าสู่ช่วงเวลาการปรับปรุงหลักสูตร จำเป็นต้องใช้กระบวนการประเมินหลักสูตร ทั้งในด้านบริบท (Context:C) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input:I) ด้านกระบวนการ (Process:P) และด้านผลผลิต (Product:P) ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ นักศึกษา อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และผู้ใช้บัณฑิต ด้วยรูปแบบ CIPP Model (Stufflebeam, D., 2003:31-62) ซึ่งด้านบริบท จำเป็นต้องคำนึงถึงความทันสมัย ความชัดเจนและความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของวิทยาลัยและคณะศึกษาศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและคุรุสภา ซึ่งล้วนอยู่ในช่วงเวลาของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ให้สามารถนำหลักสูตรปรับปรุงใหม่ไปใช้ในการประกอบวิชาชีพครูในยุคปัจจุบัน มีปัจจัยนำเข้าที่จำเป็นต้องคำนึงถึงคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา และอาจารย์ประจำหลักสูตรที่เป็นไป

กรองทิพย์ นาควิเชตร, ภัทรฤทัย ลุนสำโรง, กฤษฎา วัฒนศักดิ์, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม, บุญลือ มีเงิน,
ชุตินา พรหมมุข และวตารณ พูลผลอำนวย

ตามเกณฑ์ที่กำหนด มีกระบวนการดำเนินการบริหารหลักสูตรอย่างรอบด้าน เอื้อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมุ่งผลผลิตบัณฑิตครูแบบองค์รวม ที่มีความรู้ความสามารถในการเป็นครู มีคุณลักษณะเฉพาะที่ทันสมัยตอบสนองสถานการณ์ปัจจุบัน(สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติ, 2552:2-3; ราชกิจจานุเบกษา, 2565:35-36) หลักสูตรเดิมนี้ได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้รับการรับรองคุณวุฒิของผู้สำเร็จการศึกษา อีกทั้งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (เดิม) อย่างไรก็ตามควรมีการปรับปรุงหลักสูตรจากข้อมูลการใช้หลักสูตรเดิมนี้ สู่การพัฒนาหลักสูตรฉบับปรับปรุงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ซึ่งประกาศเป็นกฎกระทรวงและเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2565 อันมีประเด็นสำคัญที่ปรับเปลี่ยนคือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามคุณวุฒิแต่ละระดับ เป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ (Knowledge) ที่สั่งสมมาจากการเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ที่เกิดจากหลักสูตร ทั้งความรู้เชิงวิชาการ วิธีการ และความรู้เชิงเหตุผลที่เหมาะสมกับหลักสูตร 2) ด้านทักษะ (Skills) ที่เป็นความสามารถในการทำงาน หรือการปฏิบัติงานครู และความสามารถทั่วไปในการพัฒนาตน พัฒนางาน 3) ด้านจริยธรรม ที่สอดคล้องกับวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) ด้านลักษณะบุคคล (Character) ที่เป็นบุคลิกภาพลักษณะนิสัย ค่านิยม หรือท่าทีที่แสดงออกผ่านพฤติกรรมหรือการกระทำที่คุณสมบัติเฉพาะวิชาชีพครู แสดงความรับผิดชอบ ต่อสังคม และส่วนรวม ตามอัตลักษณ์ของหลักสูตร สถาบัน และประเทศชาติที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง พัฒนาความสามารถของคนที่สำเร็จเป็นครู ในการอยู่ร่วมกันหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นในชีวิตจริง เป็นครูนักคิด พร้อมจัดการศึกษาในอนาคตที่มีการเปลี่ยนผ่านอย่างพลิกผันจากภาวะปกติใหม่ ในการจัดการเรียนรู้ในอนาคต (กนกอร บุญมี, 2565:ปาฐกถา) ในสังคมยุคปัจจุบันที่เข้าสู่ ยุคที่เรียกว่า ยุคปกติใหม่ หรือ Next Normal ซึ่งมีการเปลี่ยนผ่านอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีอย่างที่ไม่ถึง

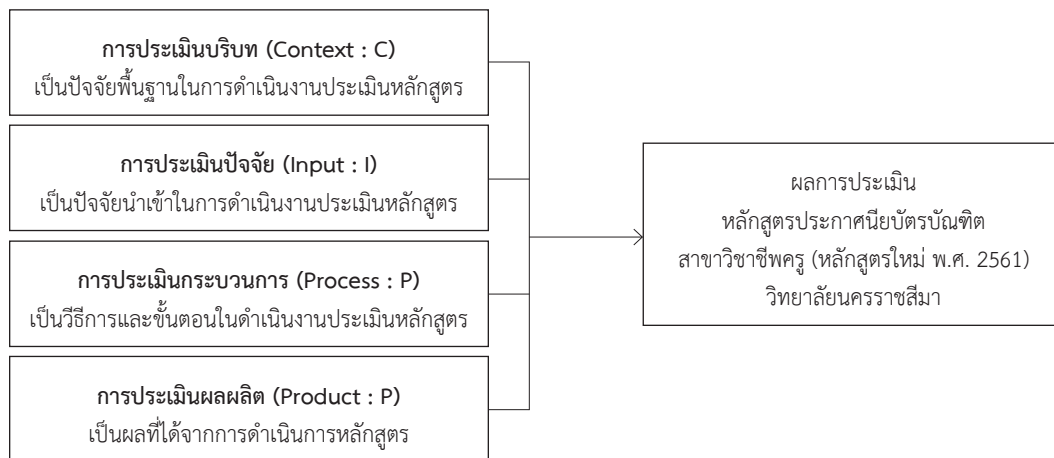
ดังนั้น ในการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องใช้หลักคิดการจัดการศึกษาแบบสหวิทยาการ บูรณาการทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อสนองต่อสังคมยุคปกติใหม่ ซึ่งมีการเปลี่ยนผ่านอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีดังกล่าวแล้ว ประกอบกับคำนึงถึงภาวะในยุคปัจจุบันที่ผู้คนให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตมากกว่าความร่ำรวย (วิจารณ์ พานิช, 2564: ปาฐกถา; ศุภชัย ปทุมนากุล, 2565:บรรยาย) มุ่งเป้าหมายที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ดังกล่าวให้เกิดในผู้สำเร็จหลักสูตร ซึ่งเป็นบทบาท

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561)
วิทยาลัยนครราชสีมา

ของทั้งผู้บริหารหลักสูตร ผู้สอน และการมีส่วนร่วมของนักศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2565: 35-36; กัญดา อนวงค์, 2565:บรรยาย) และผู้ใช้บัณฑิต ที่ล้วนเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (กัญดา อนวงค์, 2565:บรรยาย) ดังกล่าวแล้ว เป็นรากฐานของการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรที่จะดำเนินการต่อไปในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ความสำคัญในการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพครูของผู้ที่ศึกษาในหลักสูตร (ประวิต เอราวรรณ, 2565:บรรยาย) อาศัยกระบวนการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่เป็นกฎหมายดังกล่าวแล้วเป็นเบื้องต้น แบบมีส่วนร่วม และใช้ผลการประเมินการใช้หลักสูตรในวงรอบก่อนหน้าประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร โดยศึกษาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้านของบริบทในการจัดการศึกษาที่เป็นปัจจุบันตามสภาพจริง เป็นข้อมูลในการพัฒนาสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) วิทยาลัยนครราชสีมา โดยผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการร่างหลักสูตร คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร ยึดเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดกรอบแนวคิดในการดำเนินงานประเมินหลักสูตร ตามรูปแบบการประเมิน CIPP ประกอบด้วย ด้านบริบท (Context:C) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input:I) ด้านกระบวนการ (Process:P) และด้านผลผลิต (Product:P) (Stufflebeam, D., 2003:31-62) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรองทิพย์ นาควิเชตร, ภัทรฤทัย ลุนสำโรง, กฤษฎา วัฒนศักดิ์, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม, บุญลือ มีเงิน,
ชุตินา พรหมมุข และวาทาภรณ์ พูลผลอำนวย

วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต
- 2) แสวงหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพรู (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา หมายถึง การตรวจสอบและตีความการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา ประกอบด้วย การประเมิน บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล ได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และผู้ใช้บัณฑิต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบุคคลแต่ละกลุ่ม

(1) การประเมินบริบท หมายถึง การตรวจสอบและตีความปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินงานประเมินหลักสูตร ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของวิทยาลัยนครราชสีมา “สถาบันอุดมศึกษาเอกชนชั้นนำของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ และการบริการวิชาการเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ” และคณะศึกษาศาสตร์ “สร้างนครครู สู่ความเป็นเลิศ เชิดชูจรรยาบรรณ ก้าวทันยุคดิจิทัล” ตรงกับความต้องการของวิชาชีพรู เนื้อหาเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษาและครูสภาไม่ซ้ำซ้อน ทันสมัย ภาคทฤษฎีและปฏิบัติเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพรู และศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหรือเอกทางการศึกษา กิจกรรมเสริมความเป็นครูมีประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถภาพวิชาชีพรู

(2) การประเมินปัจจัยนำเข้า หมายถึง การตรวจสอบและตีความคุณวุฒิและคุณสมบัติเฉพาะของผู้เข้าศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและเกณฑ์ที่ครูสภากำหนด อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ มีบูรณาการความรู้และประสบการณ์สู่การประกอบวิชาชีพรูแก่นักศึกษา เป็นแบบ

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561)
วิทยาลัยนครราชสีมา

อย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม เหมาะสมกับการเป็นอาจารย์ ด้านแผนการศึกษามีความต่อเนื่อง
เรียงลำดับอย่างเหมาะสม จำนวนหน่วยกิตแต่ละภาคการศึกษามีความเหมาะสม

(3) การประเมินกระบวนการ หมายถึง การตรวจสอบและตีความกระบวนการบริหาร
หลักสูตร บริหารอาจารย์ บริหารทรัพยากร การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

(4) การประเมินผลผลิต หมายถึง การตรวจสอบและตีความผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับ
ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561)
วิทยาลัยนครราชสีมาด้านต่างๆ ได้แก่ คุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความ
สัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการ
ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งมีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัย
นครราชสีมา “บัณฑิตนักปฏิบัติและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์” และอัตลักษณ์ของคณะศึกษา
ศาสตร์ “บัณฑิตนักปฏิบัติที่มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตสาธารณะ”

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1) ผู้ให้ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลตามเป้าหมาย คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ (1) นักศึกษา
ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครูที่เข้าเรียนในปีการศึกษา 2563 จำนวน 120 คน (2) อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู จำนวน 14 คน (3) อาจารย์
ผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู จำนวน 21 คน (4) ผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็น
ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้แทน ที่นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู
ปฏิบัติงานอยู่ จำนวน 120 คน รวม 275 คน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลได้รับเอกสารหลักสูตรประกาศนียบ
ัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา ประกอบการ
พิจารณาตอบแบบสอบถาม

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับสอบถาม
ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและการปฏิบัติจริง ในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขา
วิชาชีพครู ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ส่วนท้ายของ
แบบสอบถามเป็นข้อคำถามปลายเปิดข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรในแต่ละด้าน ตรวจสอบ
คุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

กรองทิพย์ นาควิเชตร, ภัทรฤทัย ลุนสำโรง, กฤษฎา วัฒนศักดิ์, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม, บุญลือ มีเงิน,
ชุตินา พรหมผุย และวตารณณ์ พูลผลอำนวย

เท่ากับ 1 ทุกข้อ แบบสอบถามทุกข้อมีค่าความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกกลุ่มพร้อมๆ กันในช่วงเดือนธันวาคม 2564 ผ่าน Google form ได้ข้อมูลตอบกลับจาก (1) นักศึกษา ที่จะสำเร็จการศึกษาจำนวน 86 คน (2) อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขา วิชาชีวเคมี จำนวน 11 คน (3) อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีวเคมี จำนวน 15 คน (4) ผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้แทน ที่นักศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีวเคมี ปฏิบัติงานอยู่ จำนวน 67 คน รวม 179 คน คิดเป็น ร้อยละ 65.09

4) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

(1) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถามหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การแปลความหมายค่าเฉลี่ย มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546:162)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ความเหมาะสม/ การปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ความเหมาะสม/การปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ความเหมาะสม/การปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ความเหมาะสม/การปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ความเหมาะสม/ การปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

(2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรในแต่ละด้าน วิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีวเคมี (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา มีดังนี้

1. ผลการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีวเคมี (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา มีดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและการปฏิบัติของหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561)
วิทยาลัยนครราชสีมา

ประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู	ระดับความเหมาะสม/ การปฏิบัติ	
	$\bar{X}$	SD.
ด้านที่ 1 บริบท (Context)		
1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเหมาะสม	4.67	0.50
1.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของวิทยาลัยนครราชสีมา	4.09	0.43
1.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของคณะศึกษาศาสตร์	4.72	0.69
1.4 รายวิชาของหลักสูตร ทันสมัย ตรงกับความต้องการของวิชาชีพครูในปัจจุบัน	4.45	0.68
1.5 เนื้อหาในรายวิชาต่างๆ ของหลักสูตร (ในภาพรวม) ทันสมัยตามความต้องการของวิชาชีพครู	4.45	0.68
1.6 เนื้อหาวิชาฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน การปฏิบัติการสอน 1 และการปฏิบัติการสอน 2 มีความเหมาะสม	4.45	0.52
1.7 กิจกรรมเสริมความเป็นครู (ในภาพรวม) เป็นประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถนะต่างๆ สู่การประกอบวิชาชีพครู	4.45	0.52
รวม ด้านที่ 1	4.66	0.54
ด้านที่ 2 ปัจจัยนำเข้า (Input)		
2.1 คุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู	4.45	0.82
2.2 อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน	4.27	0.65
2.3 อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นตัวอย่างของครูที่ดีแก่นักศึกษา	4.45	0.52
2.4 อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่บูรณาการความรู้และประสบการณ์สู่การประกอบวิชาชีพครู	4.18	0.75
2.5 อาจารย์มักส่งเสริมให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์ กล้าแสดงออก	4.45	0.68
2.6 อาจารย์นิเทศก์มีความรู้และประสบการณ์ในการนิเทศการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาครู	4.18	0.75
รวม ด้านที่ 2	4.58	0.62
ด้านที่ 3 กระบวนการ (Process)		
3.1 การบริหารหลักสูตร มีการวางแผน ดำเนินงาน จัดสรรความรับผิดชอบ การประสานงาน การเสริมพลังทีมงาน กำกับติดตาม และประเมินเพื่อพัฒนา การดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ	4.09	0.83
3.2 การสนับสนุน ส่งเสริมให้อาจารย์ได้พัฒนาความรู้ และกระบวนการทำงานร่วมกัน รวมทั้งการพัฒนาอาจารย์เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ	4.18	0.75

กองทัพ นาควิเชตร, ภัทรฤทัย ลุนสำโรง, กฤษฎา วัฒนศักดิ์, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม, บุญลือ มีเงิน,
ชุตินา พรหมผุย และวตารณณ์ พูลผลอำนวย

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู	ระดับความเหมาะสม/ การปฏิบัติ	
	$\bar{X}$	SD.
3.3 การจัดทรัพยากรในการเรียนรู้ที่เหมาะสม ได้แก่ ชั้นเรียน ช่องทางการจัดการเรียนรู้ เอกสารหรือช่องทางการสืบค้นเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.00	0.77
3.4 จำนวนหน่วยกิตแต่ละภาคการศึกษามีความเหมาะสม	4.36	0.67
3.5 การจัดตารางเรียนตารางสอนมีความเหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาครู อย่างเป็นลำดับ ต่อเนื่องกัน	4.54	0.52
3.6 การจัดกระบวนการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาครู สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาที่ฝึกปฏิบัติ	4.54	0.52
3.7 การจัดหรือเสนอแนะช่องทางการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูแก่นักศึกษาครู	4.36	0.67
3.8 การกำกับติดตามการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ของอาจารย์	4.00	0.77
3.9 การจัดอาจารย์ที่ปรึกษาสำหรับนักศึกษาแต่ละกลุ่ม มีความเหมาะสม	4.51	0.63
3.10 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ช่วยพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 เสริมสร้างความเป็นพลเมืองดีที่มีจิตสำนึกสาธารณะ	4.54	0.67
3.11 การจัดช่องทางการสื่อสารและการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษารเรียนรู้ในสถานการณ์ ปัจจุบัน	4.55	0.51
รวม ด้านที่ 3	4.44	0.74
ด้านที่ 4 ผลผลิต (Output)		
4.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติงานครู	4.73	0.52
4.2 ด้านความรู้และเข้าใจในหลักการ การจัดการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และชุมชน การเป็นครูที่ดีและการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	4.67	0.64
4.3 ด้านทักษะทางปัญญา การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การใช้ดุลยพินิจที่ดี สังเคราะห์ และประยุกต์ ใช้นวัตกรรม ในการปฏิบัติงานครู	4.63	0.64
4.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานครู ร่วมมือในการปฏิบัติงานครูร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี	4.70	0.60
4.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็น สำหรับครู สื่อสารภาษาที่สองได้ตามความจำเป็น	4.57	0.77
4.6 ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถทำได้อย่างมีคุณภาพ	4.62	0.60
4.7 ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นไปตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยนครราชสีมา "บัณฑิตนักปฏิบัติและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์"	4.62	0.50

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561)
วิทยาลัยนครราชสีมา

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู	ระดับความเหมาะสม/ การปฏิบัติ	
	$\bar{X}$	S.D.
4.8 ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นไปตามอัตลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ "บัณฑิตนักปฏิบัติที่มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตสาธารณะ"	4.66	0.50
รวม ด้านที่ 4	4.59	0.63
รวมทุกด้าน	4.57	0.68

จากตาราง 1 ผลการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา ภาพรวม ทั้ง ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$; S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) ด้านบริบท (Context) มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$; S.D. = 0.54) ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของวิทยาลัยนครราชสีมา และวิสัยทัศน์ของคณะศึกษาศาสตร์ เนื้อหาในรายวิชาต่างๆ ของหลักสูตรทันสมัยตามความต้องการของวิชาชีพครู เนื้อหาวิชาฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน วิชาการฝึกปฏิบัติการสอน 1 และ การฝึกปฏิบัติการสอน 2 มีความเหมาะสม อีกทั้งกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นประโยชน์ ในการพัฒนาสมรรถนะต่างๆ สู่การประกอบวิชาชีพครู

2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$; S.D. = 0.62) ได้แก่ คุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตรเหมาะสม อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน เป็นตัวอย่างของครูที่ดีแก่นักศึกษา อาจารย์ผู้สอนบูรณาการความรู้ และประสบการณ์สู่การประกอบวิชาชีพครู และมักส่งเสริมให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์ กล้าแสดงออก อาจารย์นิเทศก์มีความรู้และประสบการณ์ในการนิเทศการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาครู

3) ด้านกระบวนการ (Process) มีความเหมาะสมและมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$; S.D. = 0.74) ได้แก่ การบริหารหลักสูตร มีการวางแผน ดำเนินงาน จัดสรรความรับผิดชอบ การประสานงาน เสริมพลังทีมงาน กำกับติดตาม และประเมินเพื่อพัฒนาการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการสนับสนุน ส่งเสริมให้อาจารย์ได้พัฒนาความรู้ มีกระบวนการทำงานร่วมกัน พัฒนาอาจารย์เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ มีการจัดทรัพยากรในการเรียนรู้ที่เหมาะสม ทั้งชั้น

กรองทิพย์ นาควิเชตร, ภัทรฤทัย ลุนสำโรง, กฤษฎา วัฒนศักดิ์, วิรลพัชร วงศ์วัฒนเกษม, บุญลือ มีเงิน,
ชุตินา พรหมผุย และวาทกรณ์ พูลผลอำนวย

เรียน ช่องทางการจัดการเรียนรู้ เอกสารหรือช่องทางการสืบค้นเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หลักสูตร มีจำนวนหน่วยกิตแต่ละภาคการศึกษาที่เหมาะสม จัดตารางเรียนตารางสอนมีความเหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาครูอย่างเป็นลำดับ ต่อเนื่องกัน จัดกระบวนการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาครู สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาที่ฝึกปฏิบัติการ สอน มีการจัดหรือเสนอแนะช่องทางการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูแก่นักศึกษาครู กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ของอาจารย์ จัดอาจารย์ที่ปรึกษาสำหรับ นักศึกษาแต่ละกลุ่มอย่างเหมาะสม จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาศักยภาพนักศึกษา และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เสริมสร้างความเป็นพลเมืองดีที่มีจิตสำนึกสาธารณะ จัดช่องทางการสื่อสารและการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษารเรียนรู้ในสถานการณ์ปัจจุบัน และ ติดตามดูแลส่งเสริมเพื่อความพร้อมแก่นักศึกษาในการสอบใบประกอบวิชาชีพครู

4) ด้านผลผลิต (Output) มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$; S.D. = 0.63) ได้แก่ ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับนักศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติงานครู มีคุณลักษณะ ของครูที่ดี มีจรรยาบรรณครู จัดการปัญหา เป็นแบบอย่างที่ดี และมีความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ และเข้าใจหลักการในการจัดการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน การเป็น ครูที่ดีและการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ด้านทักษะทางปัญญา การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การใช้ดุลยพินิจ ที่ดี การสังเคราะห์ และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการปฏิบัติงานครู ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สามารถแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานครู ร่วมมือในการปฏิบัติ งานครูร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศที่จำเป็นสำหรับครู สามารถสื่อสารภาษาที่สองได้ตามความจำเป็น ด้านการจัดการเรียน รู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถทำได้อย่างมีคุณภาพ เป็นไปตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัย นครราชสีมา “บัณฑิตนักปฏิบัติและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์” และอัตลักษณ์ของคณะศึกษา ศาสตร์ “บัณฑิตนักปฏิบัติที่มีคุณธรรมจริยธรรมและจิตสาธารณะ”

2. ข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และผู้ช่วยบัณฑิต เพื่อการปรับปรุงหลักสูตร มีดังนี้

1) ด้านบริบท ควรเพิ่มวัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชาด้านความสามารถในการสร้างความ สัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (6 คน) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน (1 คน) การมี ความรู้ความเข้าใจเรื่องปัญญารู้อคิด ความเป็นนวัตกร (5 คน) ความสามารถและทักษะในการรู้

เท่าทันการเปลี่ยนแปลง (3 คน) สามารถนำความรู้ประสบการณ์มาปรับประยุกต์ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความเป็นสากลและนานาชาติ และสถานการณ์โลก อย่างเป็นปัจจุบันและอนาคต (4 คน) การพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพแก่นักศึกษาที่เรียนวิชาชีพครู (2 คน) ปลุกฝังการทำงานเพื่อผู้เรียนเป็นหลัก การกำหนดเนื้อหาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับการสอบใบประกอบวิชาชีพครู เพิ่มเนื้อหาการออกแบบการเรียนรู้ (2 คน) เพิ่ม เนื้อหาของครูสายอาชีพ และปรับสังเขปวิชาให้กระชับชัดเจน (2 คน)

2) ด้านปัจจัยนำเข้า ควรพัฒนาการจัดครูพี่เลี้ยงที่เหมาะสมยิ่งขึ้นให้สามารถดูแลการฝึกปฏิบัติการสอนของนักศึกษา (2 คน) และควรจัดตัวแทนผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถดูแลการฝึกปฏิบัติการสอนของนักศึกษา (1 คน)

3) ด้านกระบวนการ ควรจัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษาที่เข้าร่วมสามารถนำไปพัฒนาใช้ในการเรียนการสอนให้มากขึ้น (3 คน) ควรมีกิจกรรมสานสัมพันธ์ (1 คน) จัดกิจกรรมสร้างจิตอาสา แทรกในการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูของนักศึกษาครู (1 คน) จัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติตามบริบทของชุมชนที่ปฏิบัติงาน (1 คน) ให้ผู้แทนนักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม (3 คน) ควรเสริมสร้างทักษะการสอนในการปฏิบัติการฝึกสอน (2 คน) ควรมีการฝึกทำข้อสอบ ติดตามดูแลการเตรียมสอบใบประกอบวิชาชีพครู (3 คน) ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมและเปลี่ยนความรู้ตามบริบทของโรงเรียนระหว่างกลุ่มเรียน (2 คน) ควรมีหนังสือหรือเอกสารในทุกรายวิชาให้ดาวน์โหลด (1 คน) ควรมีการติดตามข่าวสารและแจ้งแก่นักศึกษาให้รวดเร็วยิ่งขึ้น (1 คน) ควรเพิ่มกิจกรรมการสัมมนาหลังการปฏิบัติการสอน 1 และ 2 ที่มีการแสดงนวัตกรรมการสอนของนักศึกษา (2 คน) ควรเพิ่มเติมกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้การจัดการปัญหาทางอารมณ์ (1 คน) ควรเน้นการจัดการเรียนรู้แบบ Active learning ให้มากขึ้น (1 คน) เพิ่มกิจกรรมอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ (2 คน) ควรมีการแนะนำนักศึกษาทุกคนระหว่างเรียนในการเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบใบประกอบวิชาชีพครู (2 คน) ควรให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาวิชาชีพครูจากครูพี่เลี้ยงมากขึ้น (1 คน) ควรนำเสนอสารสนเทศของหลักสูตรแบบออนไลน์ (1 คน) ควรพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนให้สามารถประยุกต์จัดการเรียนการสอนอย่างเท่าทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง (1 คน) ควรมีการสัมมนาอาจารย์ผู้สอน อาจารย์นิเทศก์ แต่ละปีการศึกษา เพื่อประเมินและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร (1 คน) ควรวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ไปสู่ประเด็นการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ (1 คน)

กรองทิพย์ นาควิเชตร, ภัทรฤทัย ลุนสำโรง, กฤษฎา วัฒนศักดิ์, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม, บุญลือ มีเงิน,
ชุตินา พรหมมุข และวตารณณ์ พูลผลอำนวย

4) ด้านผลผลิต ควรมุ่งพัฒนานักศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะการ
ออกแบบการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น (2 คน) ปรับเปลี่ยนคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตาม
กฎหมายใหม่ (1 คน)

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีข้อค้นพบที่สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรปรับปรุง
พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา มีความเหมาะสมและปฏิบัติในระดับมาก ถึงมากที่สุด ทั้งด้าน
บริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลผลิต อาจเป็นเพราะกระบวนการ
พัฒนาหลักสูตรนี้ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของวิทยาลัยนครราชสีมา (ฝ่ายวิชาการ สำนัก
วิชาการ วิทยาลัยนครราชสีมา, 2560) แบบมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอก
สถาบัน รวมทั้งใช้ข้อมูลจากผลการประเมินการใช้หลักสูตรในวงรอบก่อนหน้า โดยมีอาจารย์ผู้รับ
ผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรวิชาชีพครู
คือคุรุสภา ร่วมกันเสวนาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร สืบเนื่องจากกระบวนการร่าง
และพัฒนาหลักสูตรที่มีคณะกรรมการร่างหลักสูตร คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร ร่วมกันดำเนิน
งานตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยยึดเกณฑ์ที่นักศึกษาคูสสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (เดิม)
กำหนด เช่นเดียวกับงานวิจัยประเมินหลักสูตรของหลายสถาบัน (สุชาติ พิมพ์พันธ์ วุฒิชัย ไชย
มาลี โยธิน มาหา, 2559:54-88; จรูญเกียรติ พงศ์กุญศรี ภัทราพร ไชยชมพู บงกช เจนชัยภูมิ
ณัฏขารีย์ วิฉายาโรจน์ดำริ, 2560 : 106-114; สิริรินทร์ ลัดดาภิรมย์ บุญเชิดชู และคณะ, 2560:
35-51; พรทิพย์ อันเกษม และคณะ, 2561;ประดิษฐ์ ศรีโนนยางและคณะ, 2563:182-196)
ที่พัฒนาหลักสูตรและประเมินหลักสูตรในลักษณะเดียวกัน พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมใน
ระดับมากถึงมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตร
ปรับปรุง พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา ทั้งด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านผลผลิต
ที่เน้นให้ปรับปรุงให้ทันสมัย มุ่งเน้นครูมืออาชีพที่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการออกแบบ
การจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ ครอบคลุมสมรรถนะครูตามนโยบายคุรุสภาล่าสุด (คุรุสภา,

2562) ทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และชุมชนซึ่งเป็นสาระสำคัญที่เพิ่มเติมขึ้นจากในอดีตตอบสนองนโยบายระดับชาติ ที่เน้นยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) เนื่องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายต่างก็มีประสบการณ์ในบทบาทของตนในการดำเนินงานหลักสูตร อีกทั้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายต่างๆ ในปัจจุบันสามารถเผยแพร่และสื่อสารถึงกันหมดอย่างรวดเร็วเท่าทันเหตุการณ์ สำหรับกระบวนการดำเนินงานหลักสูตร ที่ให้ความสำคัญในการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูนี้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นข้อเสนอแนะที่สนองตอบหลักการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพด้วยการลงมือปฏิบัติ (มารุต พัฒนา, 2565) นับเป็นข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงที่ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง อันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ ความเป็นนานาชาติ และการพัฒนาทางเทคโนโลยี รวมทั้งการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรในทุกองค์ประกอบแบบมีส่วนร่วมอย่างทันทั่วทั้ง โดยมีเป้าหมายสุดท้าย คือ การพัฒนาและผู้ที่สำเร็จการศึกษาอย่างรอบด้าน พร้อมทั้งจะก้าวสู่การประกอบวิชาชีพครูในสถานการณ์ ปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ เป็นความเชื่อมโยงต่อเนื่องของทั้งด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการดำเนินงานหลักสูตร และด้านผลผลิตอย่างเป็นระบบ

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย พบว่า

1. ผลการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา ภาพรวมมีความเหมาะสม ระดับมากที่สุด
- 1) ด้านบริบท มีความเหมาะสม ระดับมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์ และเนื้อหาหลักสูตร สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมาและคณะศึกษาศาสตร์ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต
- 2) ด้านปัจจัยนำเข้า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คือ ผู้เข้าศึกษามีคุณวุฒิและคุณสมบัติเฉพาะ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์ของคุรุสภา อาจารย์มีคุณสมบัติเหมาะสม การจัดแผนการศึกษาและจำนวนหน่วยกิตเหมาะสม
- 3) ด้านกระบวนการ มีการดำเนินงานเหมาะสม และมีการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดทรัพยากรการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล

กรองทิพย์ นาควิเชตร, ภัทรฤทัย ลุนสำโรง, กฤษฎา วัฒนศักดิ์, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม, บุญลือ มีเงิน,
ชุตินา พรหมพุย และวาทาภรณ์ พูลผลอำนวย

4) ด้านผลผลิต มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษามีผลการเรียนรู้ตามหมายของหลักสูตร

2. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) วิทยาลัยนครราชสีมา คือ การปรับปรุง เป้าประสงค์ของการผลิตครูสอดคล้องนโยบายระดับชาติฉบับใหม่ เน้นการพัฒนาครูนวัตกรรม ที่มีจิตวิญญาณความเป็นครู โดยจัดอาจารย์ผู้สอน และผู้นิเทศก์การฝึกปฏิบัติที่เหมาะสม จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วม พัฒนาสื่อการเรียนรู้ และช่องทางการสื่อสาร รวมทั้งมุ่งผลิตนักศึกษาให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) วิทยาลัยนครราชสีมา ทั้งด้านบริบท คือ ปรับปรุงเป้าหมายการผลิตครูสอดคล้องนโยบายระดับชาติฉบับใหม่ เน้นการพัฒนาครูนวัตกรรม ที่มีจิตวิญญาณความเป็นครู ด้านปัจจัยนำเข้า จัดอาจารย์ผู้สอน และผู้นิเทศก์การฝึกปฏิบัติที่เหมาะสม ด้านกระบวนการดำเนินงานหลักสูตร จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วม พัฒนาสื่อการเรียนรู้ และช่องทางการสื่อสาร รวมทั้งด้านผลผลิต มุ่งผลิตนักศึกษาให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเรื่องทิศทางและแนวโน้มในการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยนครราชสีมา อย่างสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติที่ปรับเปลี่ยน

2.2 ควรมีการวิจัยความต้องการในการศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยนครราชสีมา

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561)
วิทยาลัยนครราชสีมา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับ
อุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. <http://www.mua.go.th>.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558. กระทรวงศึกษาธิการ.
- จรรยาเกียรติ พงศ์กฤษกร, ภัทรพร ไชยชมพู่, บงกช เจนชัยภูมิ และ ณัฏฐารีย์ วิลาเยาว์ดำรง.
(2560). การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (หลักสูตร
ปรับปรุง พ.ศ. 2557) คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสันตพล. วารสารมหาวิทยาลัย
นครพนม, 7(3), 106-114.
- ชุดิระ ระบอบ และคณะ. (2561). วิจัยประเมินหลักสูตรการจัดการมหาดบัณฑิต สาขาวิชาการ
จัดการอุตสาหกรรม ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2560 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. วารสารธุรกิจปริทัศน์, 10(1), 123-140.
- ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง และคณะ. (2563). วิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการ
สอนภาษาอังกฤษ 5 ปี (หลักสูตรปรับปรุง 2556) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
Journal of Modern Learning Development, 5(5), 182-196.
- ฝ่ายวิชาการ สำนักวิชาการ วิทยาลัยนครราชสีมา. (2560). คู่มือพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560. สำนักวิชาการ วิทยาลัยนครราชสีมา.
- พรทิพย์ อ้นเกษม และคณะ. (2561). การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขา
วิชาชีพครู (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราช
นครินทร์. วารสารราชนครินทร์, 14(2), 177-185.
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ และนักรบ ภูมิแสน. (2560). ความเป็นครูและการพัฒนาครูมืออาชีพ. สำนัก
พิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่องรายละเอียดมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตาม
ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2563, 7 พฤษภาคม).
ราชกิจจานุเบกษา: เล่ม 137, ตอนพิเศษ 109 ง, 10.
- กฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565. (2565, 31 มีนาคม). ราชกิจจา
นุเบกษา: เล่ม 139, ตอน 20 ก, 3.

กรองทิพย์ นาควิเชตร, ภัทรฤทัย ลุนสำโรง, กฤษฎา วัฒนศักดิ์, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม, บุญลือ มีเงิน,
ชุตินา พรหมมุข และวตารณ พูลผลอำนวย

- สิรินทร์ ลัดดาภิรมย์ บุญเชิดชู และคณะ. (2560). รายงานการวิจัยการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุชาติ พิมพ์พันธ์, วุฒิชัย ไชยมาลี และ โยธิน มาหา. (2559). รายงานการวิจัยการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา พ.ศ. 2556 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติ. (2552). กรอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษา. <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560, 17 มีนาคม). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. <https://www.onec.go.th/index.php/page/view/Outstand/2532>
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 และแนวทางการบริหาร เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548. สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- Stufflebeam, D. (2003). The CIPP model of evaluation. In T. Kellaghan, D. Stufflebeam & L. Wingate (Eds.). *Springer International handbooks of education : International handbooks of educational evaluation*. 31-62.